

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/196/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618203044
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5618203044.9

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého P. O., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom C. B. C., Slovenská republika, t. č. v Centre pre deti a rodiny Istebné, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky E. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Mesto B. C., Slovenská republika, t. č. bytom Š. XX, G., Česká republika, a otca v rodnom liste neuvedeného, za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš a Centra pre deti a rodiny Istebné, so sídlom Istebné 258, IČO: 00 183 521, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým a o návrhu manželov I. Ď., nar. XX. X. XXXX a J. C. Ď., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom T. XX, M. Ž., na zverenie maloletého do pestúnskej starostlivosti, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie: Centrum pre deti a rodiny Istebné je povinné o d o v z d a ť maloletého P. O., nar. XX. X. XXXX, do starostlivosti manželov I. Ď., nar. XX. X. XXXX, a J. C. Ď., nar. XX. XX. XXXX.

II. Neodkladné opatrenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 1P/196/2019 v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

o d ô v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 29. 10. 2018 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhol, aby súd maloletého P. O., nar. XX. XX. XXXX, odovzdal do starostlivosti Detského domova v Istebnom a matku zaviazal prispievať na jeho výživu v minimálnej výške. Uznesením sp. zn. 1P/196/2018 zo dňa 5. 11. 2018 súd na základe uvedeného návrhu nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke uložil povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti Detského domova Istebné a súčasne ju zaviazal platiť výživné v minimálnej výške. Dňa 20. 5. 2019 súd rozhodol o začatí konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým a pribratí ďalšieho účastníka do konania, a to Centra pre deti a rodiny Istebné.

2. Návrhom podaným dňa 27. 1. 2020, zaevidovaným pod sp. zn. 19P/13/2020, sa navrhovateľa, manželia I. Ď., nar. XX. X. XXXX, a J. C. Ď., nar. XX. XX. XXXX, domáhajú zverenia maloletého P. O., nar. XX. XX. XXXX, do pestúnskej starostlivosti a určenia výživného matke. Ako dôvod uviedli, že maloletý bol rozhodnutím tunajšieho súdu odovzdaný do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné. Dňa 7. 2. 2019 bola spisová dokumentácia maloletého odstúpená Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina. Maloletý je vedený v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Menovaní boli rozhodnutím zo dňa 13. 8. 2019 zapísaní do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť. Dňa 25. 11. 2019 boli oboznámení so spisovou dokumentáciou maloletého a v tento deň aj nadviazali s dieťaťom osobný kontakt. Ďalšie interakcie medzi nimi prebiehali v pravidelných intervaloch. Dieťa bolo v ich domácnosti počas vianočných sviatkov, vytvoril sa medzi nimi pozitívny vzťah.

3. Uznesením sp. zn. 1P/196/2018 zo dňa 28. 1. 2020 súd spojil konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým a návrh manželov na spoločné konanie, ktoré sa vedie pod sp. zn. 1P/196/2018.

4. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

6. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

7. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

8. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

16. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Navrhovatelia podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadajú odovzdať maloletého do ich starostlivosti. Povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa pri sebe. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v Centre pre deti a rodiny Istebné. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

18. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa súd zohľadňuje najmä skutočnosti uvedené v čl. 5 základných zásad zákona o rodine. V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza len z návrhu a pripojených listín. Súd mal vo veci preukázané, že maloletý je aktuálne na základe neodkladného opatrenia zo dňa 5. 11. 2018 umiestnený v Centre pre deti a rodiny Istebné. Z návrhu manželov je zrejmé, že títo prejavujú záujem zabezpečiť maloleťmu dieťaťu riadnu starostlivosť. Na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina č. 2019/255675 zo dňa 13. 8. 2019 boli navrhovatelia zapísaní do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť. Podľa výpisu z registra trestov nemajú žiadny záznam a podľa lekárskeho potvrdenia sú obaja psychicky i fyzicky spôsobilí starať sa o dieťa. Prešetrením ich pomerov bolo zistené, že navrhovatelia sú pripravení na osvojenie dieťaťa, prípadne pestúnsku starostlivosť, majú vytvorené nadštandardné podmienky pre prijatie dieťaťa do rodiny. Centrum pre deti a rodiny Istebné vo svojej správe zo dňa 7. 1. 2020 uviedlo, že prvé stretnutie manželov s maloleťm sa uskutočnilo 25. 11. 2019. Ďalšie interakcie sa realizovali 4. 12. 2019 a 9. 12. 2019. Od 19.12. do 20.12. 2019 navrhovatelia strávili s maloleťm celý deň a noc, aktívne sa maloleťmu venovali. Od 20. 12. 2019 do 3. 1. 2020 bol maloletý na pobyte v domácnosti navrhovateľov. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina správou zo dňa 14. 1. 2020 odporučil maloletého zveriť do náhradnej rodinnej starostlivosti manželov.

19. Na základe obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj vyššie uvedenými listinnými dôkazmi, súd dospel k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Súd mal osvedčené, že ochrana záujmov maloletého dieťaťa si vyžaduje okamžitú úpravu neodkladným opatrením, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej. Súd je toho názoru, že navrhovatelia preukázali svoj záujem o starostlivosť maloletého a rovnako zabezpečenie materiálnych potrieb pre dieťa, čím zároveň hodnoverne osvedčili dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, súd v záujme riadnej výchovy a vývinových potrieb maloletého dieťaťa rozhodol o jeho odovzdaní do starostlivosti navrhovateľov, ktorí sú ochotní a schopní sa o maloletého riadne starať, vytvoriť mu rodinné prostredie a zabezpečiť vhodné podmienky pre jeho zdravý vývoj. Na základe uvedeného súd vyhovel ich návrhu a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 1P/196/2018 o zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti manželov, odovzdal maloletého P. O. do starostlivosti navrhovateľov, manželov J. C. Ď. S. I. Ď.. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia.

20. O návrhu navrhovateľov na zverenie maloletého do pestúnskej starostlivosti manželov sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmom maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).